

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. leden 2026

NOVINKY

Výstava

Oči se dívají, srdce vidí

20. únor – 26. duben 2026

Oči se dívají, srdce vidí. Děti z Pardubického kraje malovaly, co pro ně znamená rodina. Více než 300 dětí různého věku z celého Pardubického kraje se zapojilo do výtvarné soutěže „Oči se dívají, srdce vidí“, která se zaměřila na téma rodiny a jejích různých podob. Děti prostřednictvím svých obrázků vyjadřovaly, jak vnímají domov, blízkost, bezpečí a vztahy. Právě tyto hodnoty jsou pro zdravý vývoj dítěte zásadní. Soutěž uspořádalo Středisko náhradní rodinné péče ve spolupráci s Regionálním muzeem v Litomyšli. Jejím cílem bylo připomenout, že každé dítě má právo žít v rodině, mít

své doma a nebýt odkázáno na ústavní péči.

Děti zasílaly práce vytvořené různými technikami, od kresby a malby až po koláže. Obrázky zachycují jejich osobní pohled na rodinné zázemí, vzájemnou blízkost, péči a lásku, ale také to, co pro ně znamená pocit přijetí. Významnou roli v celé soutěži sehráli také pedagogové, kterým patří velké poděkování za to, že téma rodiny s dětmi citlivě otevřeli v rámci výuky a pomohli jim své myšlenky výtvarně zpracovat.

Vybrané práce se stanou součástí výstavy „Děti ze srdce“, která bude k vidění v prostorách Regionálního muzea v Litomyšli od 20. února do 26. dubna 2026. **Slavnostní vernisáž a vyhlášení vítězů soutěže proběhne ve čtvrtek 19. února 2026 v 17 hodin.**

Součástí doprovodného programu výstavy bude také **beseda s názvem „Jak se žije v náhradní rodině“, která se uskuteční 5. března 2026 v 17 hodin.** Přizvaný náhradní rodič během ní nabídne veřejnosti autentický pohled do každodenního života náhradní rodiny a přiblíží, jaký význam má rodinné prostředí pro děti, které nemohou vyrůstat ve své biologické rodině. Tato zkušenost může být inspirativní a obohacující pro všechny, kdo se o téma rodiny a péče o děti zajímají.

Výstava je určena široké veřejnosti a hlavní budova muzea je plně bezbariérová. Přijďte se podívat očima dětí a nechat se oslovit tím, co cítí jejich srdce.

(Zdeněk Mengler)

Výstava

Hrom do pedálu!

Organizovaná cyklistika v Litomyšli v letech 1886–1989

1. březen – 17. květen 2026

Cyklistické organizace mají v Litomyšli nebývale dlouhou tradici, která sahá až k roku 1886, kdy ve městě vznikl klub velocipedistů jako jeden z nejstarších na českém venkově. Původní spolky se zaměřovaly převážně na pořádání turistických vyjížděk a různých společenských akcí. A pozvolna se začala rozvíjet i soutěžní cyklistika. První zdejší závodníky a první ve městě uspořádané závody známe již z konce 19. století.

Sportovní zaměření postupně sílilo až se ve druhé polovině 20. století u cyklistických oddílů stalo zcela dominantním. Litomyšlský oddíl TJ Jiskra pořádal řadu závodů a vychoval desítky vynikajících cyklistů. Na krajských přeborech získali 67 medailí a mnoho úspěchů zaznamenali i na republikové úrovni. Jeho tři nejúspěšnější odchovanci se stali československými reprezentanty.

Přijďte se seznámit s pozoruhodnou historií organizované cyklistiky v Litomyšli. Výstava vás provede také dějinami jízdního kola od unikátních kostitřasů a vysokých kol až po novodobé závodní stroje.

Vernisáž výstavy se uskuteční v sobotu 28. února ve 14 hodin.

(René Klimeš)

Předseda prvního Klubu velocipedistů v Litomyšli, továrník Isidor Kühn, kolem roku 1888.

(Regionální muzeum v Litomyšli)

Program pro školy, školky, školní družiny

Masopust držíme...

3.–6. únor 2026

Masopust, tedy období od Tří králů až do Popeleční středy, je časem veselí, karnevalů, sousedských střetnutí a zabíjaček. Tuto dobu uzavíraly vesnické obchůzky v maskách jako symbol přechodu zimy do jara. Společně se seznámíme s tímto původně pohanským zvykem a jeho tradicí. Povíme si, co jíst na „Tučný čtvrtek“, nebo proč říkáme středě „Popeleční“. V muzejním ateliéru si poté vyrobíme masky či jednoduché hudební nástroje, které nesmí chybět v žádném masopustním průvodu.

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 10.00, 13.00 nebo dle domluvy.

Cílová skupina: žáci MŠ a 1. stupně ZŠ

Vstupné: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč, žáci a studenti škol bez předplacené permanentky 40 Kč; pedagogický doprovod zdarma.

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 616 723 nebo na e-mail: edu@rml.cz. Změna programu vyhrazena!

(Anna Rousková)

Dílna pro veřejnost

Pletení ošatek ze slámy

sobota 7. února 2026 od 9 do 13 hodin

Během kurzu se účastníci seznámí s tradičním řemeslem pletení ze slámy a upletou si ošatku spirálovou technikou. Kurz vede Lenka Kmošková, nositelka tradice Pardubického kraje. V ceně kurzu je materiál, pomůcky a drobné občerstvení. Cena kurzu je 700 Kč. Kurz je určený pro dospělé zájemce, maximální počet je 8 osob na kurzu. Nutné je se objednat předem na email klimesova@rml.cz.

(Hana Klimešová)

Dílna pro veřejnost

Loutkářská ochutnávka

sobota 21. února 2026 od 13 do 16 hodin

Přijďte si vyrobit vlastní loutku a zahrát si divadlo! Pod vedením Evy Pecháčkové si vyzkoušíte práci s různými materiály, seznámíte se s tradicí a možnostmi loutkového divadla a vytvoříte si vlastní bramborovou loutku. Cena workshopu je 300 Kč, v ceně je zahrnut materiál, pomůcky a drobné občerstvení. Dílna je vhodná pro všechny kreativce od 10 let, maximální počet je 10 osob. Nutná předchozí rezervace na email rouskova@rml.cz.

(Anna Rousková)

Dílna pro veřejnost

Pletení košíků z proutí

sobota 7. březen 2026 od 9 do 16 hodin

Během kurzu se účastníci seznámí s tradičním řemeslem pletení z proutí a upletou si vlastní malý košík. Kurz vede Alena Bukvová, nositelka tradice Pardubického kraje. V ceně kurzu je materiál, pomůcky a drobné občerstvení. Cena kurzu je 1000 Kč. Kurz je určený pro dospělé zájemce, maximální počet je 8 osob na kurzu. Nutné je se objednat předem na email klimesova@rml.cz.

(Hana Klimešová)

Dernisáž výstavy

Zima v kanafasu – 20 let Spolku patchworku Litomyšl

neděle 15. února 2026 od 13 hodin

Všechno hezké jednou končí! I naše výstava Zima v kanafasu – 20 let Spolku patchworku Litomyšl. V neděli 15. února máte poslední možnost výstavu navštívit. Od 13 hodin se uskuteční mimořádná dernisáž výstavy, která bude zahrnovat komentovanou prohlídku výstavou a besedu se členkami spolku o jejich lásce k patchworku. Během dernisáže s námi můžete nejen povídat, ale také si

vyzkoušet techniky ručního šití, navrhnout si vlastní deku, vyzkoušet si, jak sladit látky na quilty nebo jen tak přijít a příjemně s námi strávit odpoledne.

Cílem spolku je sdružovat všechny „spřízněné duše“ se zájmem o šití patchworku, quiltingu a šířit tuto techniku mezi širokou veřejnost, například na šicích dílnách či předváděcích akcích. Na Vaši návštěvu se těší členky Spolku patchworku Litomyšl a lektori z muzea.

(Renata Kmošková)

PROBÍHÁ

Výstava

Mozaika tradiční lidové kultury Pardubického kraje

16. leden – 10. květen 2026

Putovní výstava Národního muzea v přírodě – Muzea v přírodě Vysočina představuje významné fenomény lidové kultury, které byly pro svoji jedinečnost zapsány na *Seznam nemateriálního kulturního dědictví Pardubického kraje* a dodnes se udržují. Patří mezi ně vodění jidáše, stavění velikonočního stromu, máj, masopustní obchůzky na Hlinecku, výroba jabkanců, dožínky či stínání kohouta. Výstava přibližuje také znalost tradičních řemeslných postupů – například výroby dýmek, dřevěných hraček, žinylky nebo ručního tkalcovství či pletení ze slámy, proutí i kukuřičného šustí. Celkem je na krajském seznamu již čtrnáct statků a dvanáct nositelů tradice.

Součástí výstavy jsou i krátká ilustrační videa. Školy a kolektivy si mohou prohlídku objednat s doprovodným programem s lektory na edu@rml.cz.

(Hana Klimešová)

Masopust Studnice

© Fotosbírka Muzea v přírodě Vysočina

Výstava

Zima v kanafasu – 20 let Spolku patchworku Litomyšl

2. listopad 2025 – 15. únor 2026

Spolek patchworku Litomyšl slaví v letošním roce dvacet let od svého založení. Členky spolku vám představí nejen novinky ze své tvorby, ale také quilty či deky, které vznikaly v počátcích šití patchworku v Litomyšli.

Během let se švadlenky naučily množství nových vzorů, moderních technik a používají zajímavější a modernější pomůcky a látky, které dříve nebyly běžně dostupné. Společně se spolu setkávají na šicích dílnách plných nápadů a inspirace. Rády spolupracují se švadlenkami například z holandského Rodenu nebo Levoče. V Česku pořádají výstavy prací svých členek či jezdí na výstavy do zahraničí. Věnují se také charitě a již ušily a darovaly řadu polštářů, dek či quiltů různým organizacím a jednotlivcům. Na výstavě v muzeu budou vystaveny charitativní deky ušité členkami spolku. Kdokoliv z veřejnosti si bude moci vybranou deku zakoupit a podpořit tak konkrétní sdružení či spolek, na jejichž konto budou peníze z prodeje věnovány.

Cílem spolku je sdružovat všechny „spřízněné duše“ se zájmem o šití patchworku, quilingu a šít tuto techniku například na šicích dílnách či předváděcích akcích pro širokou veřejnost. Na šití pro veřejnost se můžete těšit i letos – dílnu členky spolku plánují na leden až únor 2026. Podrobnější popis a termíny dílen s dostatečným předstihem naleznete na stránkách muzea www.rml.cz. Na vaši návštěvu se těší členky Spolku patchworku Litomyšl a lektori z muzea.

Doprovodný program pro školky, školy, školní družiny...

K výstavě *Zima v kanafasu – 20 let Spolku patchworku Litomyšl* je možné objednat doprovodný program pro školy a širokou veřejnost. Bližší informace a možnost objednání programu budou po zahájení výstavy (od 2. listopadu 2025). Program objednávejte na emailové adrese edu@rml.cz.

Papírový patchwork

Patchwork není pouze sešívání kousků látek, ale také navrhování vlastních vzorů. Žáci si pomocí barevných kousků papíru vytvoří svůj vlastní návrh čtvercového bloku, který poté „sešijeme“ do třídní deky. Aktivita rozvíjí jemnou motoriku, fantazii, smysl pro barvy a tvary, podporuje soustředění, spolupráci a radost z tvoření. Společně navštívíme také výstavu věnovanou této zajímavé textilní technice.

Hrátky s barvou

Patchworkový umělec nemusí pouze šít, ale také navrhovat vlastní látky. Přijďte se proměnit na textilního návrháře a vyzkoušet si tvorbu vzoru technikou tisku na látky. Žáci si vytvoří látkový blok s vlastním návrhem, který poté mohou sestavit a sešít do třídní deky, nebo si vytvořit vlastní textilní výrobek. Společně si projdeme výstavu, povíme si o základech patchworku a seznámíme se se vzory používanými v tisku na látky.

(Renata Kmošková)

Dětská herna

od 18. října 2025

Hrají si vaše děti rády? A co vy dospělí? Jestli ano, tak právě pro vás je otevřena naše dětská herna. Je to místo pro volné hraní dětí s rodiči a najdete zde několik zastavení či koutků, kde budou připravené různé aktivity určené nejen ke hraní, ale také k tvoření. Můžete se těšit na obří lego, dřevěnou stavebnici, domeček, kuchyňku, obchod a další hračky. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva naší herny bude pro všechny příjemným zážitkem a relaxací během prohlídky muzea.

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

19. září 2025 – 22. únor 2026, Chvalský zámek

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<https://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocaty-osobnich-pocitacu-u-nas-2025-09-19>

Zmatené peníze

4. listopad 2025 – 25. leden 2026, Vlastivědné muzeum Jesenicka

14. únor – 31. květen 2026, Zámek Prostějov

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:

<https://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2025-11-04>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavicí – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Litomyšl – hlavní město současné české architektury – <https://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/architektura.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

říjen – duben: Pá–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt Bedřicha Smetany není bezbariérový. Je přístupný pouze s vlastním asistentem a po předchozí domluvě.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala není bezbariérové (několik schodů, úzké průchody apod.), přístupné je pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, Ph.D., 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum / Mozaika – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Dětské programy – Mgr. Matěj Klemša, 461 616 723, klemsa@rml.cz, edu@rml.cz

Patchwork / Děti ze srdce – Renata Kmošková, 461 611 162, kmoskova@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Bošík, 461 614 626, bostik@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!